

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 22.

W PONIEDZIAŁEK DNIA 21. MARCA 1796.

Z Londynu d. 19. Lutego.

Przedwczoem przybył do Portsmut na transportowym okręcie Loyalist, przeszy rządca kapu dobrej nadziei, z całą swoją swiata i wielu innemi osobami. Wspomniony okręt wyszedł 12 listopada z kapu; pod ów czas wszystko tam było w spokoyności. Dnia 13 listopada, miał admirał Elphinstone z jenerałem Clark do Madras popłynąć; jenerał Craig został się jako rządca wkapie. Pod brzegami wschodnich Indyy, zabrały znowu 2. fregaty Francuzkie 7 wielkich Angielskich okrętów i zaprowadziły ich do wyspy Francuzkiej.

Xżna Walii znalazła się wczoray po pierwszy raz po swoim połogu, na zgromadzeniu dworskim w St James; przyszła już zupełnie do zdrowia; z tej okazji było bardzo liczne zgromadzenie.

We śróde przybył do Hull Duński okręt Amalia z Christiansand, na którym przyplynał Angielski oficer z depeszami do rządu, który się natychmiast do Londynu udał.

Jeszcze dotąd nieodkryto autorów zmyśloney gazety z traktatem pokoju między Cesarzem i rzezpospolita Francuzką; ale towarzystwo pewne, które naywięcej na tym ucierpiało w banku, obowiazało się wyspiegować ich, i już aż do 500 f. szterlin: wyznaczono ktoby tych oszukańców odkrył.

Telegraf, który tu nad admiralicyą wystawiony jest, czyni wiele przysługi; wiadomości o 74 mil przychodzą nim w półczwarty minuty. To jest nayistotniejsza przysługa, którą może przynieść, że wkrótkim bardzo czasie, może z morskich portów uwiadomić o podeyrzanych osobach, które chcą z kraiu umykać. Składa się z czworkatu, w sposobie Wenneckich okien, z których każde ma swoje własne znaczenie.

Słychać iż tu miał przybyć z Paryża syn iednego emigranta z propozycyami od dyrektoryatu, i po konferencyi z ministrami znowu tej samey nocy kiedy się zakończył spór względem propozycyi pokoju P. Grey w parlamencie, do Paryża nazad odjechał. To już niepodpada więcej tajemnicy, iż siła morska Hiszpańska, będzie wspólnie z Francuzką przeciwko nam czynić.

Z 10,000 woyska złożona flotta, która wyszła do zachodnich Indyy z Cork, doznała wielkiej burzy, podczas której wiele okrętów zostało uszkodzonych, i musiały powrócić do Plimut &c. podchlebiamy sobie iednak, iż większa część flotty poszła w swoją podróż.

Na ostatku wyszły z ponad Elby transportowe okręty z woyskiem Angielskim, przybyły już zwiela kupieckimi okrętami, po większej części do naszych portów. Brygantina na której się huzary Rohana

X

znaydowały, przechodząc pod Goodwin-sands, utraciły 8 ludzi. Admirał Christian, który teraz do Portsmut pojechał odebrał order Bath.

Popłynęły jeszcze ztąd 4 liniowe okręty i 5 fregat, dla złączenia się na północnym morzu z flotą admirała Pringle i ścigania Hollenderskiej eskadry, która już miała wyjść; także i Rosyjska flotta podydzie znowu na morze.

P. Grey pytał się we wtorek w parlamencie, sekretarza wojennego, czy przyniesie prędko, obrachunek nadzwyczajnych i wojennych wydatków? Los jego propozycji względem pokoju, która większością ministeryalnej strony odrzuconą została, przymusza go do tego pytania. Ponieważ już niestety! zniknęła nadzieja pokoju, chce więc wnieść niedługo propozycją do roztrząśnienia bliżej stanu skarbu narodowego, a najwięcej dla tego co też terazniejsza wojna kosztuje, i żeby zobaczyć czy Anglia może dalej wytrzymać, aby się tak iak nieprzyjaciel nieosta-biła. — W wydziale całej izby dla naradzenia się i zapobieżenia niedostatku zboża i zbytnej jego drogości, podał P. Lechmere jeden sposób, który jego głowie i sercu honor czyni, i ma z korzeniem złe uprzątnąć. Doszedł mówi niby, iż niemasz w kraju prawdziwego niedostatku zboża, jest tylko zmyślony, ponieważ chcą z niego monopolium zrobić, a każde monopolium jest krajowi szkodliwe, i tym bardziej jeszcze zbożowe, które najwięcej ubogiej klasie ludzi dokucza. To monopolium pochodzi ztąd iż krainy i role nie arędują tylko samym wielkim dzierżawcom, a ci ich znowu na małe części dzieląc chłopom najmują; i chłopci będąc podniemi, niemogą komu innemu sprzedać swego zboża tylko im; tym sposobem więc, mają wielcy dzierżawcy w swojei mocy wszystko zboże i pod swoim kłuczem, stanowią jego cenę iak im się tylko podoba. Aby temu złemu zapobiedz,

proponował żeby aktem parlamentowym uregulować dzierżawy, i zakazać połączenia razem wielu gruntów. P. Buxton odpowiedział, iż coś podobnego wyrównałoby ustawie porównania gruntów, iże naylepiej, żeby się prawodawstwo wcale do tego niemieszało. P. Lechmere cofnął tym czasowo swoją propozycją, i dopiero ją na formalnej sejsyi izby podał.

Wczoraj przyniósł P. Wilberforce swój projekt do zniesienia w krótkim i oznaczonym czasie handlu niewolników. W roku 1792 było, mówi, postanowione, od parlamentu, iż ten handel ludźmi, którzy się wszystkim religiom, polityce i prawom natury ludzkiej przeciwi, w roku 1796 i stycznia zostanie zupełnie zniesionym. Czas już ten przeszedł, a jeszcze nic niezrobiono, i ten obrzydły handel dotąd trwa. Przez te 4 lata zaprowadzono 150,000 niewolników, z brzegów Afrykańskich do zachodnich Indyy; Francuzi przeciągnęli ich tysiące na swoją stronę, ponieważ ich wolnością udarowali, i potrzeba się naostatek obawiać, żeby się wszyscy murzyni nieobruszyli przeciwko Anglikom, za to iż ich chcą w niewoli utrzymać. Cóż powiedzą, co, następni historycy, kiedy będą dwa wielkie tego wieczne narody opisywać: jeden, który był oskarżanym, o zaprowadzanie anarchii, nieładu i okropnej nędzy, ale udarował Afrykanów wolnością; drugi, który udawał iż walczy za religią, moralność i sprawiedliwość, a przecie systema okrucieństwa i niesprawiedliwości utrzymuje? — Pułkownik Tarlton, mniemał, iż podczas terażniejszej wojny, nie jest do tego czas dogodny, iż murzyni Afrykańscy są przyzwyczajeni do gorąca, a za tym nie jest im transport przykry, który oprócz tego jest teraz lepiej urządzony, i żądał na propozycją P. Wilberforce porządku dniowego. — P. William Yonge, rzekł, iż w tym celu sam przedsięwziął podróż do zachodnich Indyy, i znalazł iż stan niewolników, jest daleko okropniej wystawianym iak się w samej rzeczy z nayduje. Właściciele roślin, są nayłagodniejszymi i nayprzychylniejszymi ludźmi, do swo-

ich murzynów. Nie handel niewolników pobudza murzynów do buntu, ale Francuzki kommissarz Hughes. — Niechay mówią co chcą przeciwko prawom człowieka, odezwał się P. Buxton, człowiek ma swoje prawa, i temu przynajmniej od tego ludu, który się sam wolnością zaszczyca, niemoga być wydatke. — P. Pitt oświadczył, iż wszystkie powody do utrzymania handlu niewolników, tak są słabe, iż go zupełnie przekonywają, że potrzeba iak nayspędzej przystąpić do zniesienia go; tym sposobem zachowamy własność posiadczow roslin. — P. Adair, rzekł, iż bynieposzedł spokojnie do domu, i niemógł by słodko zasypiać, gdyby tego wieczora za zniesieniem handlu niewolników nie kryskował. Zdziwił się, iż w wielkiej radzie Brytańskiej, mogą jedynie dla tego niesprawiedliwą rzecz utrzymywać, iż przynosi nieiakię korzyści. — P. Dundas, odpowiedział, iż chociażby jeszcze raz tak sprawiedliwą była, to jest jednak przeciwną uprzedzeniu i interessowi; ponieważ nieprzysiężni nie podług uobyczajonych narodow w terażniejszej wojnie idzie prawideł, żeby zwyciężać, ale tylko żeby burzyć; zacyzm przez nadanie wolności niewolnikom, podacie nowa broń w ręce Hughes przeciwko nam. Radzi więc żeby tę rzecz zawiesić do pokoju. — Zaden czuły człowiek, odezwał się P. Fox, niemoże ani na jeden moment zezwolić na przedłużenie handlu niewolników, i owszem powinien zupełnie go zniesienia niewoli się domagać. — P. Braham, rzekł, iż sami niewolnicy nieżyczą sobie wolności, ponieważ mają lepsze pożywienie i odzież, iak prostych ludzi klasa w Europie. P. Wilberforce odpowiedział, iż na nayaważniejsze zarzuty, zwyciężają tą razą 93 kryskami przeciwko 67, i wyznaczono kommissyą na ułożynie takowego billu.

Z Hagi d. 1. Marca.

Ow upragniony dzień, zeyścia się konwencyi narodowej nadszedł nakoniec; w tym momencie, kiedy ten list odchodzi, została już iako ciało reprezentujące samowładność naszej rzeczypospolitey Bataw-

skiej instalowana. Deputowani zebrali się o 11 godzinie przed południem, a od godziny 7 zrana była już cała sala zgromadzenia ludem napełniona. Cały nasz garnizon był w paradyzie; gwardye narodowe odprowadzały deputowanych aż do samey sali. Około południa przybyła tam kommissya od jeneralnych Stanów i instalowała konwencyę; deputacya konwencyi odprowadziła ją nazad i przez nią zostały sefssye jeneralnych Stanów zakończone. Dziś niewiele jest uroczystości; na pojutrze odłożono procesy i inne uroczystości, gdzie zaraz i ustanowienie i instalacya prowincjonalney administracyi będzie obchodzona. Dziś wieczor jest bal w starym Doel. Zagraniczni ministrowie byli na obligacyarządu na instalacyi konwencyi przytomni. Dla utrzymania porządku i spokojności weszło tu jeszcze przedwczorem batalion grenadyerów 7mej półbrigady. Instalacya konwencyi, była ogłoszoną ludowi odgłosem trąb i wystrażem z armat. Tego samego dnia zawieszono z wielką uroczystością na okrętach i statkach rzeczypospolitey Batawskiej narodową nową banderę; dla obchodzenia tego dnia, iako wielkiego święta, rozdano pomiędzy żołnierzy i maytkow po pół kwarty wina, po ćwierć funta tytuniu i po 2 lulki, a rzemieslnicy w okrętowiskach otrzymali uwolnienie od roboty i zapłatę za cały ten dzien. Ta uroczystość będzie corocznie tego samego dnia obchodzoną.

Z Hagi d. 3. Marca.

Przedwczorem iako /w dniu przeznaczonym na otwarcie konwencyi narodowej wszystkie członki zebrawszy się na sali zgromadzenia z weryfikowały swoje pełnomocnictwa, tymczasem też przybyła kommissya od jeneralnych Stanów dla instalowania konwencyi. Prezydent jeneralnych Stanów powiedział stowną do okoliczności mowę i zapowiadał ustanie ich zgromadzenia. Obywatel Paulus zostawszy jednomyślnie obranym prezydentem, odpowiedział mu imieniem konwencyi, i opasał się szarfą narodową, iako dystyngwującym znakiem, iego nowej godności.

Z Wezel d. 3. Marca.

Jenerał Jourdan powrócił nazad do Francuzkiej armii i z wielkim ukontentowaniem był przyjętym. Jak tylko pora roku pozwoli zostanie zapewne nowa kampania otwartą.

Dyrektoryat Francuzki, pochwalił rozciągnięcie przymuszoney pożyczki i na prowincye królewskie z tamtej strony Renu będące; ta pożyczka wynosi 150,000 liw. w gotowych pieniądzech. Urządzenie administracyi zajętych przez Francuzów w krajach między Mozą i Renem nastąpi niezadługo. Podług tej rezolucyi ustanie szrówka administracya w Achen i cyrkulawa między Mozą i Renem, a na to miejsce będzie ustanowiona ze 3 osob kommisysa.

Z Ratysbony dnia 29. Lutego.

Wczora przyszedł do potwierdzenia na seym Rzeszy, Celsarski dekret, pod d. 21. lutego, w którym J. C. M. Arcy Xiecia Karola kommandantem armii niższego Renu i woysk rzeszy Niemieckiej mianował i żeby mu Rzesza nadała wyższą rangę, w tej treści: „Gdy J. C. Mśc dla miiących przyczyn, umyslił od kommendy oddalić nad niższym Renem miejsce raczył Arcy Xciu Karolowi nad wspomnioną armią oddać kommendę; a że podług konkluzyi seymu Rzeszy 23 listopada 1792. J. C. Mość jest mocen stanowić prowizoryc kommandanta woysk Rzeszy; zatym J. C. Mość osądził iż wypada ze związku rzeczy i służby woyskowej, aby Rzesza Niemiecka podniosła w jeneralności Cesarskiej i rzeszy wspomnionego Arcy Xcia do wyższej rangi. Czego J. C. Mość oczekuje iako nayprędzey od Rzeszy...“

Z Włoch dnia 20 Lutego.

Francuzi postawili 20,000 woyska przy Genueńskiej fortecy Savona; ciekawa czy użyją dla obięcia iey gwałtu; ta fortyca jest dla nich wielkiej wagi, ieżeli zamyslaia wtargnąć do Lombardyi. Żądali żeby im pozwolono przynajmniey część woyska

swego wprowadzić, a garnizon Genueński żeby tam stał iak stoi; ale imito odmówiono. — Wieść iakoby Francuzi wylądowali na wyspę Sardynii nie potwierdza się. — Angielska flota poszła znouu zmocniwszy się Neapolitańskim okrętem Tancred na morze.

Z Madrytu d. 2 Lutego.

P. Oresko utrzymuiący przedtym królewskie interesa w Wiedniu, został mianowany posłem przy cyrkule niższej Saxonii, i będzie w Hamburgu mieszkał.

Uzbraiania czynią się ieszcze z wielkim pośpiechem w naszych portach. W Kadyx, Ferrol i w Kartagenie, zabrano wiele wojennych okrętów w komils. Traktat handlowy który nasz dwor świeżo ze stanami Amerykańskimi zawarł, jest nowym przedmiotem zazdrości gabinetu Angielskiego.

O podroży Królewskiej odbieramy tu codziennie wiadomości. W Talavera powitali tamteysi mieszkańcy IKM z naywiększemi okrzykami radości; o kilka mil zbiega się lud dla widzenia ich. W Badajoz widzieli się Królestwo z Xciem Brazylii. Król wszystko sam ogląda, pyta się o każdą rzecz, która mu tylko pod oczy wpadnie, mówi z wielą osobami i przyymie sam suppliki, które mu licznie podają. Dla złych drog i wielkiej kalwakaty było już kilka przypadków; ieden gwardysta spadłszy z konia postradał życia. Kilka osob zostało przez wywroty pokaliczonych. Cała Królewska świta, składa się z 170 wozów, a drugie tyle idzie innemi drogami.

Z Sztokholmu d. 1. Marca.

Papiezki jeneralny Wikaryusz w Szwecyi X. d'Olsery jest nazad odwołanym, ie go miejsce będzie tymczasowo zastępował przybyły z Rzymu X. Moretti.

Od administracyi Xcia Sudermanii, mamy już taktyczne regulaminy, nie tylko dla iazdy i piechoty, ale nadto i dla wielkiej i małej flotty; nawet i artylerya została odmieniona. Można szczerze powiedzieć, iż cała armia jest przez Xcia Regenta przeistoczona, i w każdym czasie gotowa.

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

W P O N I E D Z I A Ł E K D N I A 21. M A R C A 1796.

Z Paryża d. 26. Lutego.

Hrabia Woldemar, hrabia Leiningen i Xzna Nalsau-Saarbrück, którzy siedzieli w więzieniu du Pleffis jako zakładnicy, zostali za rezolucją dyrektoryatu już uwolnieni, i będą kosztem rzeszypospolitey aż do granicy odwiezieni.

W Paryżu panuje teraz największa spokojność.

Lizba indzenierów, lądowych i morskich officyerów i innych osób, których Dubayet jako poseł do Konstantynopola z sobą bierze wynosi 300 osob. Deputowanemu Merlin de Thionville miano proponować, żeby z nim pojechał, ale się iak słychać nie podiał.

Nie Beurnonville, ale jenerał Buonaparte kommandant wewnętrznay armii, został szefem Włoskiej armii gdzie nie za długo z swoim sztabem poiedzie. Mowią iż jenerał Scherer terazniejszy kommandant Włoskiej armii odbierze tu na iego mieyscu kommandę.

Tuteysze pisma zapewniają, iż jenerał Pichegru codziennie tu w Paryżu spodziewany, dla obięcia swego poselstwa.

Od wtorku postawiono wiele woyska około giełdy, a nawet i iazdy. Przybito rozporządzenie, iż nikt niebędzie do giełdy puszczonym, kto nieokaże świadectwa, iż jest wexlowym agentem, albo bankierem, lub też iako partykularny, jeżeli nieokaże swego osobistego świadec-

twa. Rozkazano przytym, iż nikt niemógł przedawać towarów na giełdzie, poki nieokaże iż są iego własnością. Dla tego rozrządzenia, była dotąd bardzo pustą giełda, właśnie iak żadnych interesów na niej nieodbywano, ponieważ nikt niedostawiał świadectwa, iż towary są iego własnością. Giełda niema odtąd tylko godzinę trwać od 1 do 2 po południu; cena towarów giełdy, ani bieg wexłow nie był publikowanym dla tego zdarzenia. Przedwczorem był bieg do Hamburga 60,000 aż do 69,000 w afsygnatach, a 184 do 185 w pieniądzech. W palais-royal był wczoray luidor 7,800 liw: a w poniedziałek był 8,200.

Vice admirał Richery, kommandujący naszą eskadrą w Kadyx, doniósł ministrowi morskienmu i lutego z tamtad o szlachetnym miłości ludzi postępku. Dnia 30 stycznia widziano niedaleko Kadyx, kiedy morze było w największym poruszeniu wielki okręt, który niemógł rozbić uysć. Wysłał zaraz Rychery pod przewodztwem obywatela Verdreau wielki bat na pomoc okrętowi, lecz bat dla rozhukanego morza niemógł do tego okrętu dostąpić. Verdreau zagrzany miłością bliźniego, kazał powyrzucać beczki i kórkiwe drzewa z batu, rzucił się sam wpław, przybył szczęśliwie do okrętu i wyratował w tych beczkach 17 na nim będących osob, naywięcey Anglikow. Co tylko Verdreau opuścił ten okręt, natychmiast go morze

pograżało, nazywał się Industrie, powracał z Hawannah cukrem naładowany. Nieszczęśliwi, których wyratowano, doznali od Francuzów wszelkiej pomocy.

Podług listu jenerała dywizji Hedonville z Segre 15 t. m. podeszło nasze wojsko oddział royalistów w Challain, i 20 ich w niewolę zabrano, pomiędzy którymi znajduje się wódz dywizji margrabia Belanges i kommissarz jenerała Scepeau &c. &c. Zabrano także jednego służącego i 3 konie ostatniemu.

Z Anjou donoszą iż Stoflet, został znowu pod Malevrier porażonym, i że o mało nie wpadł w ręce naszych wojsk; koń złamał pod nim nogę, i wpadł z nim w doł, tylko go przecię jego zaufańcy spieszący wyratowali.

Przedwczoraj przybyło tu 8 poczt razem z Bretanii; co jest dowodem iak daleko szuwanie tamuią komunikacją. Dyrektoryat wydał ieraz sam odezwę do zbuntowanych mieszkańców w południowych okolicach, w której ich do poddania się zachęca, i przypomina im pomiędzy innemi rzeczami, czego się mają po przywróceniu emigrantów spodziewać, że oni dopomną się o swoje dawne prawa, a nawet i o przywilej im tylko służącego polowania.

Wszystkie domy, w których tu gry azardowne grywano zostały z rozkazu ministra policyi zamknięte; słysząc iż tylko 6 takowych domów będzie na potym, ale będą bardzo dozwierane.

Dyrektoryat rozkazał swoją rezolucją 23 t. m. iż każdy obywatel, który jest rekwizycją zajęty musi sam osobiście w wojsku służyć; niewolno nikomu, jednego ani więcej żołnierzy za siebie dostawiać. Potym, iż wszystkie wyiątki od rekwizycyi, i zaświadczenia doktorskie, za pomocą których się nawet zdrowe osoby wyłamywały, są zniesione.

Minister policyi, rozkazał tutejszey policyi żeby miała pilne oko na tych ludzi, którzy przybywszy z Lyonu noszą po Paryżu u kapeluszków białe sznurki, ponieważ one były nieraz znakiem ziednoczenia royalistów.

Na ostatney sekretney sejsyi rady pięciuset, wnosił Pelet, żeby dyrektoryat oznaymił radzie o uczynionych i umiarkowanych wojującym mocarstwom propozycjach pokoju, i aby iak czasasów Ludwika XIV. przez ogłoszenie ich publiczne podwoić męstwo i nateżenie w Francuzach.

Listy z Normandyi donoszą ieszcze zawsze o rozmaitych okrucieństwach i barbarzyństwie szuanów. Pod Domfron, poucinali iednemu doboszowi wszystkie palce i włożyli mu ich w kieszeń: No, teraz bębniy, rzekli do niego. Innym republikanom, którzy się w ich ręce dostali, oczy powydłubywali, drugich za nogi powieszali, a innych żywo popalili &c.

Nowy minister skarbowy Ramel, kazał 23 t. m. przybić obwieszczenie, iż wypłacenie pozostałych pieniędzy, aż do 15 marca zawiesił.

Na założenie biblioteki, która tylko dla użytku samego ciała prawodawczego będzie, wyznaczono 600 liw: na rok w gotowych pieniądzech. Wszczy drukarze płatni od rządu, muszą każdej książki, którą drukują po iednym exemplarzu do tey biblioteki dostawić. Wyznaczono do niej dwóch bibliotekarzów; ieden będzie miał z nich 3000 liw: a drugi 2400 roczney pensyi w gotowych pieniądzech.

Od 21 marca zniesiono wszystkie agencye, iako niepotrzebne i kosztowne.

Dla kommissarzy przy armiach wyznaczono dla różnicy następujący stroj: suknią niebieską z zieloną podszywką, zielone spodnie, białą i czerwony pas z trzechkolorową frandzlą, i okragły kapelusz z trzechkolorowym piorem.

Znudzeni domową wojną, zamordowali wieśniacy w Anjoiu kikutastu tak nazwanych rogarzów, którzy trąbiąc na rogu dawali znak do kupienia się wieśniakom i wiele tak nazwanych prefferów, którzy wzywali chłopów do broni.

Przymuszona pożyczka doszła już zupełnie w 19 departamentach.

Z Caen donoszą, iż się Anglicy na małej wyspecie St. Marcou, która niedaleko tego miasta leży, coraz to lepiej umacniają; niedawno wylądowało tam kilka set

Angielskiego woyska. Codziennie zrana dała z jednej armaty ognia. Jenerał Hoche miał w Avranches z jenerałami Müller, Bley i innemi wojenną radę, na ktorej zdecydowano pomnożyć jeszcze 8000 ludzi siłę woyskową w Normandyi.

Na sejsyi 22. powstał dyrektoryat do rady pięciuset poselstwo w którym pomiędzy innymi o danie sobie mocy przedania lub zaarędowania na kapucyński ulicy domu dla nowego banku, w którym dawniej prezydent Paryżki mieszkał. Camus podał projekt zezwolenia na żądanie dyrektoryatu w tych wyrazach zaczęty: Gdy rada mając wzgląd, iż bank może być rządowi w potrzebie użytecznym, stanowi więc &c. Na te słowa pospieszył zaraz Bentbolle na mównicę. „Wstęp takowy, mówi, jest to zřejmy obrot, aby cięło prawodawcze, przyznało milczeniem swoim urządzenie banku; lecz jeszcze nas nie przeświadczone jak się należy o pożytku tego banku. Jeżeli to ma być prywatny bank, to niemać co przeciwko temu powiedzieć; ale jeżeli narodowy (nie jest odezwał się ktoś,) to trzeba nam powiedzieć jaki ztąd będzie dla narodu użytek, bo ja dotąd żadnego nie widzę; owszem obawiam się żeby nie pozbawił do reszty afsygnatów kredytu. Przykład banków Londyńskiego i Amsterdamskiego &c. niemoże tu być przytaczanem; okoliczności podczas których owe banki stanowiono, były inne od naszych, niemieli tam papierowej monety. „— Nakoniec udecydowano, iż dyrektoryat jest mocen, przedać lub zaarędować wspomniany dom; ale iż w tej rezolucyi niema być żadney wzmianki o banku. — Kiedy ta rzecz przyszła do rady starszych, bronił Lafond Ladebatt jako jenerałny dyrektor banku, tego nowego ustanowienia: iż niemoże osłabić kredytu afsygnatów, owszem bank podniesie ich kredyt; a oprócz tego zamiarem jest jego uczynić zakupnym kontraktem, które rzeczpospolitą niszcza koniec &c.

Z porządku dniowego nastąpiło nara-

dzenie, iakby podnieść kredyt afsygnatów. Podano w tej materji bardzo wiele projektów, ale na zadanie jeszcze niezgodzono. Camus doniósł imieniem kommissyi skarbowej, iż summa będących podczas rewolucyi wszystkich afsygnatów w cyrkulacyi wynosi 45,581 millionów 586 000 liw. ale po odtrąceniu popalonych i przez przymuszoną pożyczkę weszłych, niema ich już tylko za 25,000 millionów w cyrkulacyi. — Dubois Crancé, rzekł, dyrektoryat żądał na tę kampanię 1500 millionów w gotowych pieniądzech, lecz w całej Francji niemasz ich tyle. Potrzeba więc dobra emigrantów po przedać, wszystkie zaległe podatki poodbierać &c. i nawet dodać, musimy zatrzymać cofnione afsygnaty, ażeby ich nazad w cyrkulacyę wprowadzić, albo sobie śmierć obrać. — Vernon proponował, żeby 3000 millionów osobnym stemplem oznaczyć i pod surową karą nakazać, żeby ich równo z gotowemi pieniądźmi brano. — Thibaud nalegał osobliwie na wypędzenie tylu obcych lichwiarzy. Jeden lichwiarz, mówi, obieguje drugiemu iż mu na ten a na ten dzień dostawi, tyle i tyle tysięcy luidorów, potey a po tej cenie. Przedający niema w istocie żadnych luidorów, ani też kupujący niema ochoty wziąć ich; z tym wszystkim rozpuszczają wieść o tym mniemanym kontrakcie. Piszą zaraz tuteysi korrespondenci do Hollandyi, Hamburga &c. iż luidor tak i tak wysoko poszedł, i ztąd to pochodzi upadek afsygnatów. Czemusz niewykonywają ustaw przeciwko obcym lichwiarzom? Znayduje się tu wielka liczba Anglików, pod imieniem Amerykanów, którzy w Hamburgu &c. zakupują tanio afsygnaty, a tu ich znowu na pieniądze zamieniają. Czyż cierpią w Anglii Francuzów? Wygonicie żelazną rozgą tych cudzoziemców, a wkrótce powstanie znowu kredyt afsygnatów. Stęplowanie iakiey liczby afsygnatów, dałoby powód do fałszowania; teraz niemaemy tak wiele fałszywych: pomiędzy 2000 millionów, które co tydzień w Amsterdame cyrkulują, ledwie się pokaże za 12,000 liw. fałszywych. — Lakanal proponował, żeby trwonicielow publicznego majątku pociągnąć do oddania wydartych

summ.— Isnard, żeby cyrkulacją asygnatow zmniejszyć do 7000 millionow, i oznaczyć ich wartość równo zgotowemi pieniędzmi &c. Resztę naradzenia odłożono do następujących sefssyy.

Z Frankfortu d. 1. Marca.

Nawet i w tutejszych stronach zelżył mroz znacznie. Na Menie schodzi już lód, i spieszą się napełnienia nim piwnic; ale co gorsza, iż dla przewożenia armat drogi się popsuia.— W tutejszey wojenney kassie Rzeszy było w przeszłym miesiącu 162,000 ryńskich gotowych pieniędzy; ale już może się na porobione kontrakty rozeszły.— Panujący Xzē Saski Meinungen, odebrał rangę jenerała Króla Duńskiego.— Króla Pruskiego nadworny marszałek hrabia Wittgenstein, przybył tu z Berlina, a Badeński minister P. Edelsheim z Karlsruhe.

Lubo wojujące potencye wielkie przygotowania do wojny czynią, iest jednak pewną rzeczą, iż około pokoju mocno pracują.— Słychać tu iż za patryotyczną starannością Króla Jmci Pruskiego późnocią część Niemiec będzie wciąż pod czas trwającej wojny używała pożytków neutralności.

Z Kopenhagi d. 5. Marca.

Wczoray po zakończoney radzie stanu, udał się Francuzki poseł P. Grouvelle

w paradney karecie do Królewskiego zamku Amalienburg, gdzie miał najprzod u Króla audyencyą, a potym u reszty familii Królewskiej.

Względem uznania wspomnionego posła, wydał minister stam hrabia Bernstorff do bawiących tu zagranicznych ministrów następującą notę.

„Systema Królewskie będąc zupełnie wolne od przesądów i namiętności, gruntuje się zawsze na przyczynach i powodach które sam rozum wskazuje. Stosuje się nadto do zdarzeń i do okoliczności, co iest rzeczą tak sprawiedliwą iak i nieuchronną. Dopóty, póki we Francyi nie było tylko rewolucyyny rząd, niemógł J. K. Mość przyjąć iey ministra; ale teraz gdy już Francuzka konstytucya uorganizowana i formalnie zaprowadzona została, ustaie ta zawada i Pan Grouvelle będzie w krótcie publicznie podług zwyczajney formalności uznany. Ten krok iest z resztą wcale oddzielny; nie zapowiada i nie znaczy nie więcej iak tylko czym iest w istocie, to iest naturalnym skutkiem okoliczności i dowodem tym większey i bestronniejszey neutralności.

Przy terazniejszych mrozach, znajduie się w Drogienjyle lodu, iż przeznaczone okręty na północne morze niemogą się przecisnąć.

DONIESIENIA.

Gdy przy odebraniu Krakowa zastał J. C. K. Mei cywilny Kommissoryat, na tamtejszym celnym składzie, dwie skrzynki: iedna pod znakiem L C D A Nro: 3, a druga pod Nro. 10, i ieden kuler pod adresem: Panu Jakubowi Baruch Solow, Rabinowi w Warszawie, o które się już od kilku lat nikt nieodzywa. Podaie się zatym do wiadomości, iż ktokolwiek, ma iakie prawo do rzeczonych towarow, żeby się w przeciągu trzech miesięcy do Krakowskiego J. C. K. Mei Kommissoryatu nieodwłocznie zgłaszał; gdyż w przeciwnym razie, jeżeli się po upłynionym terminie, nikt o rzeczony towary nieodezwie, Kommissoryat J. C. K. Mei będzie więc przymuszony postąpić sobie z niemi, iak mu sama sprawiedliwość przepisuje. Wydane z J. C. K. Mei Cywilnego Kommissoryatu. W Lublinie d. 29. Lutego 1796. roku.

W Księgarni Sobestyana Drelinkiewicza, w rynku znajduje się naprzeday Książka pod tytułem: Wygadywania i zarzuty Filozofow terażniejszego wieku, przeciw wierze w posiedzeniach czynione i odpowiedzi na nie. Przez X. P. Lubienieckiego, Oficynała generalnego Tarnowskiego, w Akademii Krakowskiej obojga prawa doktora we 2. Tomach w Krakowie 1795. na kleiowym pięknym papierze, w dużym formacie in 8vo. Zł: 6.